

נר שמואל

לע"נ ר' שמואל ב"ר יצחק זצ"ל

יום רביעי ב' בניסן תשע"ד

בס"ד

שו"ת סיכום הדף היומי

מ"ל: n101@okmail.co.il פקס: 03-5709307 ניתן לקבל כל יום לתיבת מייל או לפקס.

ביצה - ג'

1. למדנו ד' שיטות בביאור איסור ביצה שנולדה ביו"ט, מדוע מ"ד אחד לא אמר כחבירו?
 - א. כרב נחמן שהאיסור 'מוקצה' לא אמרו: משום הקושיה מדוע לא נחלקו אף בתרנגולות.
 - ב. כרבה שהאיסור 'הכנה' לא אמרו: כיון שלא סוברים חסרון הכנה.
 - ג. כרב יצחק שהאיסור 'גזירת משקין שזבו' לא אמרו: כיון שביצה אינה משקה [ולר' יוסף לכן דומה לפירות ששניהם אוכל].
 - ד. כרב יוסף שהאיסור 'פירות הנושרים' לא אמרו: כיון שביצה אינה גלויה כמו הפרי [ולכן לר' יצחק דומה למשקה שבלוע].

2. פרי העומד לאכילה ויצא מתוכו משקה, לדעת ר' יהודה, האם נחשב אוכל שנפרד, או משקה שזב האסור בגזירת משקין?

סתירא בדברי ר' יהודה: ב'שבת' פסק שאין בו גזירת משקין. משמע שנחשב אוכל שהופרד וב'עירובין' שיטתו שביצה שנולדה ביום א' של ראש השנה מותרת ביום ב', [ממה נפשך אם שני קודש, נולדה בחול אם ראשון קודש אין בשני איסור] ומכל מקום בראשון אסור, משמע שכלולה בגזירת משקין ואינה אוכל שנפרד. **יישובים לסתירא.**

 - א. ר' יוחנן - מוחלפת השיטה ב'שבת' ור' יהודה האוסר. [ומכאן משמע שר' יוחנן כרב יצחק]
 - ב. רבינא - מה שהשתמע לגבי ביצה שר' יהודה מתיר רק בשני, כוונתו לרבנן שאוסרים מפני שנחשב משקה שזב שלפחות יתירו ביום השני כיון שהם שתי קדושות. ועונים רבנן שאף הן קדושה אחת, והאיסור נמשך עד מוצאי שני.
 - ג. רבינא בריה דרב עולא - מדובר בתרנגולת העומדת לביצים, ור' יהודה לשיטתו שאסורה מדין מוקצה.

3. האם יכול לעשר בראש השנה, לר' יהודה שהם 2 קדושות?

מפריש גם בראשון וגם בשני ומתנה בשניהם שאם היום קודש אין ממש בהפרשתו ואם היום חול, תועיל. ובשני יכול לאכול.

4. אין מטלטלין את הביצה, אבל כופה עליה כלי. מה ביאור ההמשך: 'ספקה אסור ואפילו באלף לא בטיל?'
 - א. להו"א: ספק אם נולדה ביו"ט אסורה. ואפילו באלף לא בטיל כיון שיש היתר לאוכלה במוצאי יו"ט.
 - ונדחה: שאכן לרבה שהאיסור מדאורייתא [הכנה] ספקה לחומרא. אבל לאחרים שזה גזירה - ספיקה צריך להיות לקולא.
 - ב. למסקנא: ספק טריפה דאורייתא. והטעם שלא מתבטלת: לר"ל: כיון שמצוי שנמכרת במניין חשובה היא, ולא בטלה. ואפילו לר' יוחנן שרק דבר שתמיד נמכר במניין לא בטיל. מודה שמ"ד זה סובר כשאמר ר"ל.

5. היכן נחלקו ר' יוחנן וריש לקיש, מהו דבר חשוב שלא בטיל?

קטניות כלאי הכרם, דינם בשריפה.

נתערבו באחרות - לר' מאיר: כולם ישרפו שדבר שיש לו חשיבות כיון שנמכר במניין אינו בטל ואוסר התערובת.

לחכמים: יתבטלו באחת ומאתים. כיון ש'דבר חשוב' הוא רק מ-6 הבאים: אגוזי פרך, רמוני באדן, חביות סתומות, חלפי תרדין, קלחי כרוב, דלעת יוונית. ור"ע מוסיף ככרות של בעל הבית.

ונחלקו בדעת ר"מ מהו 'חשוב': לר' יוחנן: שכולם מוכרים אותו במנין. לר"ל: די שיש כאלו שמוכרים במנין.